

Список використаних джерел:

1. Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms. URL: <https://rm.coe.int/1680063765>
2. Ortenberg v. Austria, judgment of 28 June 1990. Application no. 12884/87
3. Fischer v. Austria, judgment of 26 April 1995. Application no. 16922/90
4. Bryan v. The United Kingdom, judgment of 22 November 1995. Application no. 19178/91
5. Maestri v. Italy, judgment of 17 February 2004. Application no. 39748/98
6. Henryk Urban and Ryszard Urban v. Poland, judgment of 30 November 2010. Application no. 23614/08
7. Закон України «Про Конституційний Суд України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#n59>
8. Закон України «Про Регламент Верховної Ради України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#n22>
9. Регламент призначення суддів Конституційного Суду України на посади за квотою з'їзду суддів України, затверджений Рішенням XII позачергового з'їзду суддів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0005415-14>

Ключові слова: високі моральні якості, призначення суддів, Конституційний Суд України.

Ключевые слова: высокие моральные качества, назначение судей, Конституционный Суд Украины.

Key words: high moral character, appointment of judges, Constitutional Court of Ukraine.

КІСЛОВСЬКИЙ АНДРІЙ В'ЯЧЕСЛАВОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри конституційного права

СТАДІЙНІСТЬ НОРМОТВОРЧОГО ПРОЦЕСУ ЩОДО СТАТУТІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД МІСТ

Слід відмітити, що стадійність нормотворчого процесу по відношенню до статутів територіальних громад є важливим питанням. Однак, воно ніяк не регламентується на загальнодержавному рівні, і в юридичній літературі єдності думок з цього питання не існує. Це істотно утруднює намагання окремих органів місцевого самоврядування врегулювати відповідну процедуру. Варто погодитись з тим, що її нормативна регламентація є надзвичайно важливою, адже «створення належних нормативно-правових умов та закріплення їх на рівні статутного права в багатьох територіальних громадах є суттєвою проблемою. В переважній більшості випадків це обумовлюється, поперше, дублюванням в статуті положень законодавства про місцеве самоврядування та, по-друге, непрофесіоналізмом юридичних служб органів місцевого самоврядування, побудовою статутів без чітких

орієнтирів на історичні, національно-культурні особливості та традиції територіальних громад. Такий стан справ негативно позначається на якості статутів територіальних громад та, як наслідок, на застосуванні норм муніципального статутного права» [1, с. 202].

Д.В. Іванов зауважує, що «процедура створення правового акту розглядається як процес проходження ним певних стадій в правотворчому органі» [2, с. 62], і міські ради, які відповідно до чинного законодавства України приймають статути територіальних громад, не є винятком з цього загального правила.

В юридичній літературі висловлюються різні думки щодо стадійності нормотворчого процесу. Слід почати аналізувати їх від загальних (які стосуються стадій нормотворчості у цілому) до спеціальних (які стосуються стадій процесу розробки та прийняття актів органами місцевого самоврядування, у т.ч. представницькими) та спеціалізованих (які стосуються стадій процесу розробки та прийняття статутів територіальних громад).

Пропозиції загального характеру здебільшого зустрічаються у працях фахівців з теорії права. Враховуючи наявність обмежень до обсягу статті, слід одразу перейти до розгляду спеціальних та спеціалізованих пропозицій, які сформульовані фахівцями з муніципального права.

Аналізуючи нормотворчий (в деяких працях – правотворчий) процес, вчені виокремлюють щонайменше чотири його стадії.

І.В. Гранкін зауважив, що «нормотворчий процес на муніципально-рівні складається з чотирьох стадій:

- планування;
- розробка проектів муніципальних правових актів;
- публічні обговорення муніципальних правових актів;
- забезпечення вступу в силу муніципального правового акту шляхом його офіційного опублікування (оприлюднення)» [3, с. 271].

З наявністю чотирьох стадій нормотворчого процесу погоджується й М.В. Постовий. Він пише: «процес прийняття нормативного правового акту органом місцевого самоврядування або посадовою особою місцевого самоврядування можна розділити на чотири стадії:

- вивчення питання про необхідність прийняття рішення;
- підготовка концепції обґрунтувань і самого проекту рішень;
- обговорення і прийняття рішення;
- доведення рішення до відома виконавців та громадян, які проживають в межах муніципального утворення [4, с. 305].

Порівнюючи дві вищенаведені пропозиції, можна дійти висновку, що вони є дуже подібними одна до одної.

Конкретизуючи стадії нормотворчого процесу для представницьких органів місцевого самоврядування, Д.В. Іванов наводить майже аналогічний останньому перелік стадій, а саме він виокремлює:

- «– стадію правотворчої ініціативи;
- підготовку та обговорення проекту нормативного акту;
- прийняття рішення по проекту нормативного акту;

– доведення нормативного акту до адресатів і вступ в силу» [2, с. 62].

Д.В. Іванов оминає увагою першу виокремлену І.В. Гранкіним та М.В. Постовим стадію (відповідно «планування» та «вивчення питання про необхідність прийняття рішення»). У цілому з цим можна дискутувати, але, коли йдеться про статuti територіальних громад, у т.ч. територіальних громад міст, навряд чи є якісь переваги відсутності таких актів. А тому можна погодитись з напрацюваннями Д.В. Іванова у контексті дослідження стадій нормотворчого процесу щодо статутів територіальних громад, у т.ч. територіальних громад міст.

Список використаної літератури:

1. Зайцева І. О. Муніципальна статутна нормотворчість в Україні: теоретико-методологічні проблеми становлення та розвитку. Вісник Маріупольського державного університету. Сер. : Право. 2013. Вип. 5. С. 201-206.
2. Іванов Д. В. Правотворчество представительных и исполнительных органов местного самоуправления : дисс. ... канд. юрид. наук. Челябинск, 2004. 184 с.
3. Гранкин И.В. Муниципальное право Российской Федерации : курс лекций. М.: Проспект, 2014. 315 с.
4. Постовой Н.В. Муниципальное право России: учебник для студентов высших учебных заведений, обучающихся по специальности «Юриспруденция» [Н. В. Постовой, В. В. Таболин, Н. Н. Черногор] ; под ред. Н. В. Постового. М.: Юриспруденция, 2016. 455 с.

Ключові слова: статут територіальної громади, статут територіальної громади міста, міська територіальна громада, міська рада, нормотворчий процес.

Ключевые слова: устав территориальной громады, устав территориальной громады города, городская территориальная громада, местный совет, нормотворческий процесс.

Key words: territorial community's charter, city territorial community's charter, city territorial community, city council, rule-making process.

КОСТРОВ ВЛАДИСЛАВ ОЛЕГОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант 1-го курсу кафедри конституційного права

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО НА ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я: ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ

«Людина, її життя і здоров'я...» проголошується Основним Законом України найвищою соціальною цінністю. Це є зрозумілим, адже немає нічого найціннішого, аніж людське життя та здоров'я. Жодні матеріальні блага не можуть змагатися з категоріями «життя» та «здоров'я» за значимість, оскільки тільки фізично здорова людина може в повному